VILNIAUS SAVIVALDYBĖS GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJA

UDM – MOKYTOJO ATMINTINĖ

Pagrindiniai universalaus dizaino mokymuisi principai

UDM – tai mokymo planavimas taip, kad kuo daugiau mokinių galėtų sėkmingai mokytis, dalyvauti pamokoje ir parodyti, ką išmoko, neatsižvelgiant į jų individualius skirtumus.

1. PAMOKA – PRIEINAMA VISIEMS

Planuodamas pamoką mokytojas pagalvoja:

- Ar užduotis supras skirtingų gebėjimų mokiniai?
- Ar instrukcijos aiškios ir trumpos?
- Ar mokinys žino, **ką turi atlikti ir ko iš jo tikimasi?**
- Ar numatyti skirtingi pagalbos būdai?

2. SKIRTINGI BŪDAI PATEIKTI INFORMACIJĄ

Tą pačią informaciją galima pateikti įvairiai:

- žodžiu;
- raštu;
- vaizdu;
- schema, lentele ar pavyzdžiu;
- demonstravimu.

Svarbu: ne visi mokiniai informaciją geriausiai supranta vien klausydami mokytojo.

3. SKIRTINGI BŪDAI ATLIKTI UŽDUOTĮ

Jeigu įmanoma, mokiniui suteikiama galimybė:

- atsakyti žodžiu arba raštu;
- naudotis schema, pavyzdžiu, žodynu ar kita pagalbine priemone;
- atlikti užduotį mažesniais žingsniais;
- skirti daugiau laiko, jeigu to reikia.

Tikslas nėra sumažinti mokymosi reikalavimus, o sudaryti sąlygas mokiniui juos pasiekti.

4. AIŠKIOS IR VALDOMOS UŽDUOTYS

Sudėtingą užduotį galima suskaidyti į mažesnius žingsnius.

Pavyzdžiui:

Perskaityk → atrask svarbiausią informaciją → pasižymėk → atsakyk → pasitikrink.

Mokiniui turi būti aišku, **nuo ko pradėti ir ką daryti toliau.**

5. SKIRTINGI BŪDAI PARODYTI REZULTATĄ

Vertinant svarbu atsižvelgti į mokymosi tikslą.

Mokinys, kai tai įmanoma, gali:

- parašyti atsakymą;
- atsakyti žodžiu;
- pateikti schemą;
- atlikti praktinę užduotį;
- pristatyti savo darbą.

6. PAGALBA – NE UŽ MOKINĮ

Pagalba turi padėti mokiniui **pačiam atlikti užduotį**.

Mokytojas ir mokinio padėjėjas:

- paaiškina;
- primena;
- nukreipia;
- padeda pradėti;
- padeda išlaikyti dėmesį.

Tačiau už mokinį užduoties neatlieka.

7. SKATINAME SAVARANKIŠKUMĄ

Kiekvieną kartą verta savęs paklausti:

„Ką galiu padaryti, kad mokinys kitą kartą šią užduotį atliktų savarankiškiau?“

Pagalbos tikslas – ne mokinio priklausomybė nuo pagalbos, o jo **savarankiškumo didėjimas**.

8. LANKSTUMAS IR INDIVIDUALIZAVIMAS

Jeigu mokiniui sunku:

pirmiausia keičiame būdą, o ne atsisakome tikslo.

Galime:

- pakeisti užduoties pateikimą;
- pateikti pavyzdį;
- suskaidyti užduotį;
- naudoti vaizdinę medžiagą;
- skirti papildomo laiko;
- suteikti reikalingas pagalbines priemones.

9. STEBIME, KAS VEIKIA

Po pamokos trumpai pagalvojame:

- Kas mokiniui padėjo?
- Kur kilo sunkumų?
- Ką kitą kartą darysiu kitaip?
- Ar reikalinga specialiojo pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo ar psichologo asistento konsultacija?

10. UDM – NE TIK MOKINIAMS, TURINTIEMS SUP

UDM taikomas visiems mokiniams.

Tai būdas planuoti pamoką taip, kad joje galėtų sėkmingai dalyvauti kuo daugiau skirtingų mokinių.

TRUMPA FORMULĖ MOKYTOJUI

AIŠKIAI → ĮVAIRIAI → LANKSČIAI → SAVARANKIŠKAI

AIŠKIAI – mokinys žino, ką ir kaip turi atlikti.
ĮVAIRIAI – informaciją ir užduotis pateikiame skirtingais būdais.
LANKSČIAI – prireikus keičiame užduoties atlikimo būdą.
SAVARANKIŠKAI – pagalba padeda mokiniui palaipsniui veikti pačiam.

PAGRINDINIS KLAUSIMAS PLANUOJANT PAMOKĄ:

„Ar mano pasirinktas mokymo būdas sudarys galimybę kuo didesniam mokinių skaičiui suprasti, dalyvauti ir pasiekti pamokos tikslą?“